

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

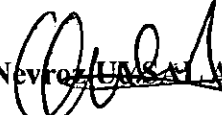
Sayı: 9292
Tarih: 26.11.2024

10/2115

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadınların toplumsal hayata daha fazla katılımını sağlamak, sosyal güvencesi olmayan kadınların günlük yaşamını kolaylaştırmak, kadın istihdamı arttırmak, kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesi ve farkındalık yaratmak gibi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) belediyelerinin kadın merkezli geliştirdiği proje ya da uygulamalar bu belediyelere atanan kayyımlar tarafından sonlandırılmıştır. Kayyımlar, bu belediyelerin bünyesinde hizmet veren kadın merkezlerini işlevsiz hale getirerek çalışmalarını engellemiştir. Kadın kazanımlarını doğrudan hedef alan bu müdahaleler, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirirken kadına yönelik şiddetin artmasına da etkili olmuştur.

Bu bağlamda kayyım atamalarıyla kadın kazanımlarına yönelik müdahalelerin tüm yönleriyle incelenmesi, temel hak ihlallerinin araştırılması, bu ihlallerin ortadan kaldırılarak kadınların elde ettiği kazanımların korunması, geliştirilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederim 25.11.2024.

Nevroz UMSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili

GEREKÇE

31 Mart 2024 yerel seçimlerinde 76 belediye kazanan DEM Parti'nin 4 belediyesine kayyım atanmıştır. Kürtlerin temel hak ve özgürlüklerinin, seçme ve seçilme hakkının gasp edilmesi anlamına gelen kayyım uygulamaları, 2016 ve 2019 yıllarındaki gibi belediyelerdeki kadın odaklı çalışmaları ve projeleri sonlandırmak olmuştur.

Öncelikle 2016'da atanan kayyımların bu yönlü icraatlarına birkaç örnek vermek gerekirse; Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi bünyesinde faaliyet yürüten Ceren Kadın Derneği ve SELİS Kadın Derneği kapatılmıştır. Batman Belediyesine atanan kayyım, Kadın Politikalar Müdürlüğünü, Sosyal İşler Müdürlüğüne bağlayarak, Hevi Kadın Atölyesini kapatmış, çalışanların ise işlerine son vermiştir. Batman belediyesinin sadece kadınlara hizmet veren kadın spor kompleksi, kayyım tarafından spor merkezine dönüştürülerek kadın merkezli işlevi yok edilmiştir. Ayrıca atandıkları belediyelere akraba, "eş dost" diyerek alımlar yapan kayyımlardan biri olan Van Gürpınar Belediyesine atanan kayyım, eşini belediye bünyesindeki çocuk kreşine müdür olarak atamış, aynı kayyım kadın yaşam merkezini ise hükümet destekli Kadın ve Demokrasi Derneği'ne (KADEM) devretmiştir.

Atanan bazı kayyımlar ayrıca; şiddete maruz kalan kadınlar için kadınların hem kalabileceği hem üretebileceği ve bu anlamda kadının kendi ekonomisini güçlendirebileceği sığınaklara da müdahale etmekten geri durmamışlardır. Örneğin Akdeniz Belediyesi kayyımı İftar Kadın Merkezine bağlı sığınağı kapatıp yaşlı bakım merkezine dönüştürürken Van Belediyesine atanan kayyımı ise belediyenin açtığı kadın sığınağını kapatmıştır.

31 Mart 2019 Yerel Seçimlerinde kayyım atanan belediyelerin Halkların Demokratik Partisi (HDP) tarafından alınmasıyla belediyelerin kadın alanlarında yeniden bir inşa sürecine girilmiştir. Daha önce kayyımlar tarafından kapatılan veya dönüştürülen kadın merkezleri için hukuki süreçler başlatılmış ve birçok kadın merkezi yeniden açılmıştır. Yeni kadın merkezlerinin açılması için ise çalışmalar başlatılmıştır. Örneğin; Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde kayyım tarafından feshedilen Kadın Politikaları Daire Başkanlığı tekrar oluşturulmuştur. Van Büyükşehir Belediyesinde de kayyım döneminde kapatılan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele ve Psikososyal Destek Birimleri yeniden faaliyete geçirilmiş ve deneyimli uzman kadın psikolog, sosyal çalışmacı ve sosyologlar ile yeniden hizmet vermeye

başlamıştır. Yine Batman Belediyesi'nde kayyımın kapattığı SELİS Kadın Dayanışma Merkezi 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde bir kez daha açılmıştır.

Ancak tüm bu çalışmalar halkın iradesine yapılan kayyım darbesi ile bir kez daha sekteye uğratılmıştır. Örneğin Van'da, Kadın Politikaları Daire Başkanlığında çalışan kadın birim müdürleri ile daire başkanlıklarında müdür olarak görev yapan 11 kadın açığa alınmıştır. Diyarbakır'da ise Kadın Politikaları Daire Başkanı gözaltına alınmış, ardından görevden uzaklaştırılmıştır. Daire başkanlığında çalışan kadın sayısı azaltılırken DİKASUM müdürlüğü görevini yapan kadın müdür de görevden alınmıştır. Yine Mardin Belediyesi Kadın Daire Başkanı görevden alınmış ve memurluktan men edilmiştir. Mardin Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Gençlik Daire Başkanlığında görev yapan kadın müdür yerine de bir erkek müdür atanmıştır. Batman Belediyesinde bünyesinde çalışan Selis Kadın Danışma Merkezi'nin de faaliyetleri durdurulmuştur.

2 dönem "milli iradeye" atanan kayyımlar 31 Mart 2024 seçimleriyle bir kez daha alaşağı edilmiştir. Halk iradesi ile bu belediyeler DEM PARTİ tarafından kazanılmış ve kadınlara yönelik geliştirilen ancak kayyımlar döneminde son verilen çalışmalar ve politikalar yeniden hayata geçirilmiştir. Fakat 31 Mart 2024 yerel seçimleri sonrasında 76 belediye kazanan DEM Parti'nin 4 belediyesine 3. kez kayyım atanmıştır. Atanan bu kayyımların da ilk uygulamaları tıpkı 2016 ve 2019 yıllarındaki gibi yine belediyelerdeki kadın çalışmalarını durdurmak veya ortadan kaldırmak olmuştur.

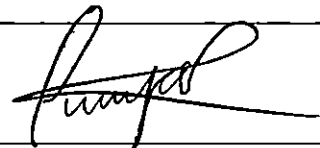
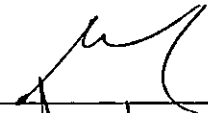
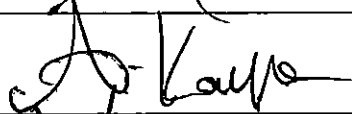
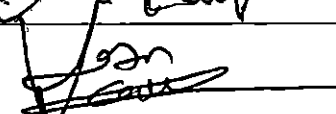
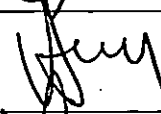
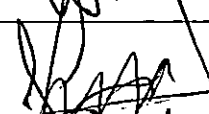
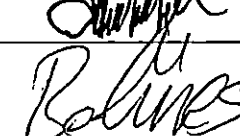
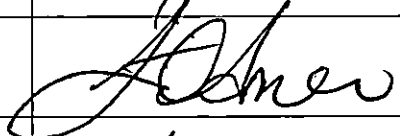
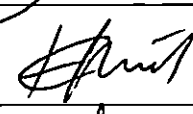
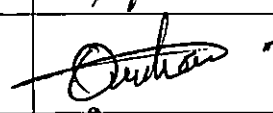
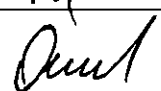
4 Kasım 2024 günü Mardin Büyükşehir Belediyesi, Batman ve Halfeti belediyelerine kayyım atanmış ve bu kayyımların ilk icraatları kadın kazanımlarına yönelmek olmuştur. Mardin Büyükşehir Belediyesi kayımı, sosyal güvencesi olmayan kadınların gündelik hayatını kolaylaştırmak amacıyla belediyenin hayata geçirdiği Jinkart veri girişini durdurmuştur. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü dolayısıyla planlanan çalışmalar etkinlikler, faaliyetler iptal edilmiştir. Yine yakın zamanda kadınların açılışını yapıp sadece kadınların saat 08:00-21:00 arası çalıştığı Coffe Jın'ın çalışma saatlerini 08:00-17:00 olarak değiştirip mesai saatleri atanan kayyım tarafından düşürülmüştür.

Batman Belediyesi kayyımı ise Kadın Danışmanlık Merkezine erkek bir koordinatör atamış ve birim müdürlüklerinin hepsini ortadan kaldırmıştır. Aynı kayyım, belediyenin Kadın Spor Kompleksi'nin (Kompleksa Werzîşê Ya Jinê) tabelasını Batman Belediyesi Spor Kompleksi olarak değiştirmiştir. Benzer bir şekilde Halfeti Belediyesi'ne atanan kayyım da Kadın

Politikaları Müdürünü görevden alarak yerine bir erkek memur geçirmiştir.

Hiç kuşkusuz ki, 2016 yılından beri belediyelere atanan kayyımların kadınlara ve kadın çalışmalarına yönelik benzer tutumlarının sosyolojik, ekonomik, güvenlik ve siyasi sonuçları olmuştur.

Açıklanan nedenlerle; kadın kazanımlarına yönelik müdahalelerin tüm yönleriyle incelenmesi, temel hak ihlallerinin araştırılması, bu ihlallerin ortadan kaldırılarak kadınların elde ettiği kazanımların korunması ve geliştirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi TBMM'nin görevi ve yükümlülüğü altında olup, konu hakkında Meclis bünyesinde bir araştırma komisyonunun kurulmasını zorunlu kılmaktadır.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	